

Udskriftsdato: torsdag den 18. juni 2026

VEJ nr 9761 af 04/10/2023 (Historisk)

Udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer i arbejdsmiljøet

Ministerium: Beskæftigelses- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdstilsynet, j.nr. 20215001070

Senere ændringer til forskriften

SKR nr 10233 af 12/12/2025

Udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer i arbejdsmiljøet

AT-vejledning C. 0.18-1

1. september 2006 - Opdateret oktober 2023

Erstatter At-vejledning D. 2.6, At-meddelelse 3.02.7, At-meddelelse 4.04.21 og At-cirkulæreskrivelse 2/1991

Indhold

1. Om vejledningen

- 1.1. Hvad indeholder vejledningen?
- 1.2. Hvem er vejledningen relevant for?
- 1.3. Vejledningens tilgang til forebyggelse

2. Risici ved udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer

- 2.1. Hvad er mikroorganismer?
- 2.2. Sygdomme, der kan opstå som følge af udsættelse for mikroorganismer

3. Foretag en risikovurdering

- 3.1. Eksempler på spørgsmål til risikovurdering
- 3.2. Find klassificeringen for de sundhedsskadelige mikroorganismer

4. Planlæg og tilrettelæg arbejdet

- 4.1. Håndter affald forsvarligt

5. Iværksæt de nødvendige foranstaltninger

- 5.0.1 Afgræns og afmærk farlige arbejdsområder
- 5.1. Foranstaltninger: Laboratorier
 - 5.1.1. Foranstaltninger ved arbejde med ikke kendte mikroorganismer
 - 5.1.2. Mikroorganismer, der ikke smitter via luft
- 5.2. Foranstaltninger: Industrielle processer
- 5.3. Foranstaltninger: Håndtering af store mængder organisk materiale

5.3.1. Adskil rene og urene områder

5.4. Foranstaltninger: Sundhedssektor og dyrepleje

5.5. Foranstaltninger: Samfundskritisk sygdom

- 6. Brug personlige værnemidler, når det er nødvendigt**
- 7. Oplær og instruer de ansatte**
- 8. Før effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres forsvarligt**
- 9. Anmeld arbejde med sundhedsskadelige mikroorganismer**
- 10. Tilbyd arbejdsmedicinske undersøgelser og vaccination**
- 11. Før liste over ansatte, der har været udsat for mikroorganismer i risikogruppe 3 og 4**
- 12. Underret om uheld**
- 13. Relaterede bekendtgørelser og vejledninger**

1. Om vejledningen

1.1. Hvad indeholder vejledningen?

Denne AT-vejledning beskriver de vigtigste pligter, du som arbejdsgiver har for at beskytte dine ansatte mod udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer. Vejledningen oplyser også om, hvad du kan gøre for at leve op til pligterne på området.

Vejledningen beskriver både metoder til forebyggelse, der er relevante, hvis dine ansatte arbejder med konkrete sundhedsskadelige mikroorganismer, fx i laboratorier og industrielle processer, og metoder, der er relevante for andet arbejde, der indebærer en risiko for udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer. Arbejdsområder, som kan indebære en sådan risiko, er fx inden for sundhedssektoren og dyreplejen, i landbruget, på slagterier, ved kloakarbejde og ved håndtering af organisk affald.

Du kan anvende andre metoder end dem, Arbejdstilsynet beskriver i vejledningen, men beskyttelsesniveauet skal være mindst det samme. Det vil altid fremgå tydeligt af vejledningen, når der er bindende metodekrav på et område.

I tilfælde af en epidemi, hvor sygdommen klassificeres som samfundskritisk, kan der blive behov for forebyggende tiltag på alle arbejdspladser. Sådanne situationer er kort beskrevet i vejledningen, men vejledningen indeholder ikke nærmere retningslinjer, da de vil afhænge af sundhedsmyndighedernes anbefalinger.

Vejledningen bygger på de regler, der er på området. Reglerne fremgår især af bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø.

1.2. Hvem er vejledningen relevant for?

Målgruppen for denne vejledning er især arbejdsgivere, arbejdsledere, arbejdsmiljøorganisationen (AMO) samt andre ansatte, der arbejder med arbejdsmiljø i virksomheden. Inden for virksomheden er arbejdsgiveren den primære målgruppe, fordi det er arbejdsgiveren, der ifølge lovgivningen har pligt til at sikre, at arbejdet er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Alle ansatte i virksomheden er omfattet af reglerne om udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer, uanset ansættelsesforholdets karakter og varighed.

Vær opmærksom på, at arbejdsledere også er omfattet af begrebet ”ansatte”. Arbejdsledere har en dobbeltrolle. De leder og fører tilsyn med arbejdet på vegne af arbejdsgiver og er samtidig selv ansatte.

1.3. Vejledningens tilgang til forebyggelse

Vejledningen bygger på de forebyggelsesprincipper, som ligger til grund for alt arbejde med at forebygge arbejdsmiljøproblemer.

a) Arbejdsgivers og ansattes pligter og roller

Som arbejdsgiver har du ifølge loven det overordnede ansvar for at sikre, at arbejdet er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdstilsynets vejledninger beskriver, hvad den pligt indebærer for dig som arbejdsgiver på et bestemt område.

Ansatte og arbejdsledere har også en række pligter og roller i arbejdsmiljøarbejdet. Der er tale om generelle pligter og opgaver, og derfor beskrives disse ikke i vejledningen, men du kan læse om dem på at.dk/pligter.

b) Samarbejde om arbejdsmiljø

Det er et krav i arbejdsmiljølovgivningen, at du som arbejdsgiver samarbejder med dine arbejdsledere og andre ansatte om arbejdsmiljøarbejdet og forebyggelsen af arbejdsmiljøproblemer. Hvis der er 10 ansatte eller flere i virksomheden, skal samarbejdet foregå i en arbejdsmiljøorganisation. Vær opmærksom på reglerne for, hvilke ansatte der medregnes, og at der er undtagelser fra reglen om 10 ansatte. Bemærk at grænsen er fem ansatte ved

skiftende og midlertidige arbejdssteder. På nogle virksomheder er samarbejdet om arbejdsmiljø integreret i andre fora, fx i kommuner og regioner, hvor det foregår i MED-systemet.

AMO har en række opgaver i arbejdsmiljøarbejdet. Læs mere om AMO's opgaver på at.dk/amo.

c) Forebyggelsesprincipper

Du skal sikre, at dine ansattes arbejde planlægges og tilrettelægges, så arbejdet udføres under hensyn til de generelle, obligatoriske forebyggelsesprincipper. Principperne skal sikre, at forebyggelsen er effektiv, og der altid vælges de mest effektive tiltag. Der kan også være behov for at kombinere tiltag.

Under planlægningen skal du vurdere:

- om risici for sikkerhed og sundhed som følge af arbejde med sundhedsskadelige mikroorganismer kan undgås, fx ved indkapsling
- om forekomst af sundhedsskadelige mikroorganismer i arbejdsmiljøet kan forhindres.

Er det ikke muligt at undgå eller forhindre risici, skal du:

- minimere risici mest muligt, så arbejdet er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, fx ved planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet.
- sikre, at de ansatte anvender personlige værnemidler, hvis det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Som arbejdsgiver skal du altid sørge for, at de ansatte får en tilstrækkelig oplæring og instruktion, der gør dem i stand til at udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Læs mere om principperne for forebyggelse på at.dk/forebyggelsesprincipper.

d) Forebyggelse er en løbende proces

Det er nødvendigt, at du som arbejdsgiver i forbindelse med planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet løbende vurderer, om der er risiko for udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer på arbejdsstedet. Det er, fordi du har pligt til at sikre, at arbejdet til enhver tid er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Hvis der er risiko for udsættelse, skal du vurdere, om risikoen for de ansattes sikkerhed og sundhed er forebygget og om

nødvendigt iværksætte forebyggende tiltag. Endelig skal du som arbejdsgiver sikre, at der føres effektivt tilsyn med, at arbejdet bliver udført forsvarligt.

I arbejdet med at forebygge kan du følge de processer, der bruges i arbejdet med den lovpligtige arbejdspladsvurdering (APV). Læs mere på at.dk/apv.

2. Risici ved udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer

Som arbejdsgiver har du pligt til at sørge for, at arbejdet kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Du skal derfor sørge for, at udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer så vidt muligt undgås.

2.1 Hvad er mikroorganismer?

Mikroorganismer er en naturlig del af vores krop og omgivelser, men nogle gange kan mikroorganismer forårsage sygdom hos mennesker. Det afhænger både af hvilken type mikroorganisme, der er tale om, og hvor stor mængden er. Det er typisk bakterier, virus, svampe og parasitter, som medfører risiko for udsættelse i arbejdsmiljøet.

I denne vejledning anvendes betegnelsen ”sundhedsskadelige mikroorganismer” om de mikroorganismer, man kan blive syg af, hvis man i forbindelse med sit arbejde bliver udsat for dem.

Centrale begreber

Mikroorganismer er cellulære eller ikke-cellulære mikrobiologiske enheder, som er i stand til at opformere eller overføre genetisk materiale.

Andre begreber, der er relevante at kende:

Biologiske agenser er en samlet betegnelse for mikroorganismer, herunder genetisk modificerede mikroorganismer, cellekulturer og endoparasitter hos mennesker, som kan fremkalde infektion, allergi eller toksisk effekt.

Cellekulturer er resultatet af in vitro dyrkning af celler (dyrket i reagensglas), fx fra mus, rotter, aber eller mennesker. Ved cellekulturer er det ikke kulturen selv, der er en biologisk agens, men de mikroorganismer, fx virus, der kan være til stede i cellerne.

Parasitter er organismer, der snylter på værtsorganismer, herunder mennesker. Eksempler på parasitter er indvoldsorme, fx bændelorme og leverikter samt visse encellede dyr. Parasitter kan bl.a. give amøbedysenteri, malaria og sovesyge.

2.2 Sygdomme, der kan opstå som følge af udsættelse for mikroorganismer

Mikroorganismer kan fremkalde forskellige typer af sygdomme:

- Infektionssygdomme
- Luftvejslidelser som fx astma og allergisk lungebetændelse
- Mave-tarmsygdomme og influenzalignende symptomer
- Eksem.

Infektionssygdomme kan spænde fra harmløs forkølelse til mere alvorlige sygdomme som stivkrampe eller meningitis. Infektion kan opstå ved indånding, optagelse gennem hud eller slimhinder samt indtagelse af mikroorganismer.

Luftvejslidelser kan opstå som følge af indånding af mikroorganismene. Symptomerne kan være åndehød, hoste og astma, eventuelt i forbindelse med feber, træthed og muskel- eller ledsmerter.

Mave-tarmsygdomme og influenzalignende symptomer kan opstå ved udsættelse for mikroorganismer, endotoksiner og de gasser, som visse mikroorganismer danner.

Eksem kan fremkaldes ved lang tids udsættelse for organisk støv, fx træstøv, som kan indeholde endotoksiner, bakterier og svampe.

3. Foretag en risikovurdering

Som arbejdsgiver har du pligt til at kortlægge og vurdere de risici, der er forbundet med arbejdet. Det betyder bl.a., at du skal sikre, at der bliver foretaget en biologisk risikovurdering, inden der udføres arbejde, hvor de ansatte arbejder med eller kan blive udsat for sundhedsskadelige mikroorganismer.

Risikovurderingen skal forholde sig til arten, graden og varigheden af udsættelsen. Vurderingen skal foretages på grundlag af den klassificering af biologiske agenser, der fremgår af bekendtgørelsens bilag 8.

Ud fra risikovurderingen skal du som arbejdsgiver tage stilling til, hvilke foranstaltninger der skal sættes i værk for at forebygge, at de ansatte bliver udsat for sundhedsskadelige mikroorganismer.

Risikovurderingen skal være skriftlig og tilgængelig for de ansatte. Vurderingen skal revideres, når der sker ændringer, som har betydning for de ansattes arbejdsmiljø. Det kan fx være, hvis der skal arbejdes med nye mikroorganismer, udføres nye typer forsøg eller der er risiko for udsættelse for nye sundhedsskadelige mikroorganismer. Det kan også være ved ændringer af mængderne af sundhedsskadelige mikroorganismer i arbejdsmiljøet. Risikovurderingen skal som minimum revideres hvert tredje år.

Vurderingen af risikoen for udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer indgår i den lovpligtige arbejdspladsvurdering (APV).

Risikovurderingen skal foretages på grundlag af alle tilgængelige oplysninger, særligt om:

- Klassificeringen af de relevante mikroorganismer
- Mulige allergiske eller toksiske risici ved udsættelse for mikroorganismer
- anbefalinger fra myndigheder, fx Sundhedsstyrelsen, om beskyttelse mod konkrete mikroorganismer

- De sygdomme, som de ansatte kan pådrage sig ved arbejdet
- De arbejdsprocesser, der kan indebære udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer
- Art, grad og varighed af den udsættelse, der er risiko for.

3.1. Eksempler på spørgsmål til risikovurdering

Risikoen ved arbejdet afdækkes ved at spørge ind til de vilkår, der kan påvirke risikoen for smitte eller infektion, de konkrete arbejdsprocesser og andre særlige forhold med betydning for vurderingen af risikoen.

Risikovurderingen kan indeholde følgende overvejelser:

- Hvilke hændelser er der risiko for?
- Hvor sandsynligt er det, at de indtræffer?
- Hvilke konsekvenser kan det i så fald få?

Da de konkrete spørgsmål afhænger af arbejdets karakter, ses herunder to forskellige eksempler på spørgsmål, der kan indgå ved vurdering af risici ved arbejde med eller risiko for udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer.

Arbejde med sundhedsskadelige mikroorganismer

Ved arbejde med sundhedsskadelige mikroorganismer, fx i et laboratorium, kan det blandt andet være relevant at stille følgende spørgsmål:

Hvad påvirker risikoen for infektion?

- Hvilken mængde skal der til for at fremkalde en infektion?
- Arbejdes der med store mængder og høje koncentrationer, som kan forøge risikoen?
- Hvordan sker overførslen? Er mikroorganismen luftbåren? Kan den overføres via aerosoler eller støv?
- Er der tale om en vildtype eller en svækket virus- eller bakteriestamme?
- Danner mikroorganismen sporer, og kan den tåle udtørring?
- Hvilke desinfektionsmidler, fx varme eller kemikalier, virker? Nødvendig virkningstid og koncentration?
- Findes der tilgængelige vacciner, og hvor effektive er de?
- Findes der tilgængelige behandlinger, fx antibiotika?

Arbejdets karakter

- Er der risiko for direkte kontakt eller udsættelse for dråber til slimhinder, øjne, næse eller mund?
- Er der risiko for indirekte smitte via kontaminerede flader, fx dørhåndtag eller vandhaner?

- Bruges der nåle, glasvarer e.l., der er eller kan blive til spidse, skarpe eller skærende genstande?
- Er der risiko for dannelse af store mængder aerosoler, fx fra centrifuger og blendere?
- Er der tidligere tilfælde af laboratorierelaterede infektioner?
- Er der særligt udsatte grupper, fx gravide eller immunsvækkede?

Arbejde hvor der er risiko for udsættelse

Ved arbejde, hvor der er en risiko for udsættelse, men der kan være uvished om forekomsten og arten af mikroorganismer, fx i plejesektoren og dyreplejen, kan følgende spørgsmål være særligt relevante:

Hvad påvirker risikoen for smitte?

- Har patienten, borgeren eller dyret symptomer på infektion?
- Kan smitten overføres direkte via kontakt med kropsvæsker, sekreter eller afføring?
- Er mikroorganismen luftbåren? Kan den overføres via aerosoler eller støv?
- Kan mikroorganismen overleve i længere tid på rummets overflader eller på udstyr?
- Er der kendskab til inkubationstid og smitteperiode?

Arbejdets karakter

- Er der risiko for direkte kontakt eller udsættelse for dråber fra kropsvæsker, sekreter eller afføring?
- Er der processer, som fx tandrensning af dyr eller højtryksrensning, der medfører dannelse af aerosoler?
- Er der ansatte med særlige behov for instruktion, fx unge, løst tilknyttede eller udenlandsk arbejdskraft?

3.2. Find klassificeringen af de sundhedsskadelige mikroorganismer

Som arbejdsgiver skal du kende risikogruppen på de mikroorganismer, de ansatte arbejder med eller er i risiko for at blive udsat for. Det er nødvendigt, for at du kan træffe de rette foranstaltninger forud for arbejdets udførelse. En lang række sundhedsskadelige mikroorganismer er allerede inddelt i risikogrupper fra 2 til 4. En liste over disse kan findes i bekendtgørelsens bilag 8.

Der kan forekomme sundhedsskadelige mikroorganismer, som ikke er med på listen, fx fordi der er tale om en ny mikroorganisme, som endnu ikke er klassificeret. Skal dine ansatte arbejde med sådan en mikroorganisme, har du som arbejdsgiver pligt til at vurdere, hvilken risikogruppe mikroorganismen hører til. I den forbindelse kan du undersøge, om der findes oplysninger hos sundhedsmyndigheder eller videnskabelige data, der kan afdække mere om mikroorganismens egenskaber.

Kan mikroorganismen ikke med sikkerhed klassificeres i en risikogruppe, skal den foreløbigt klassificeres i den højeste af de risikogrupper, der kan være tale om.

Der kan være situationer, hvor det ikke er muligt at identificere alle de sundhedsskadelige mikroorganismer, de ansatte kan blive udsat for. Det gælder fx ved affaldshåndtering, ved håndtering af biobrændsel og tilsvarende organiske materialer. I de tilfælde vil alle mikroorganismer ikke kunne klassificeres.

Definition af risikogrupper

Mikroorganismer klassificeres i 4 risikogrupper på baggrund af deres evne til at fremkalde infektionssygdomme. Risikogrupperne er koblet til en tilsvarende klassifikation af laboratorier og industrielle processer. Mikroorganismer i risikogruppe 4 kræver de mest omfattende foranstaltninger.

Risikogruppe 1: Mikroorganismer, der ikke fremkalder infektioner.

Risikogruppe 2: Mikroorganismer, der fremkalder infektioner og kan give fx hud- eller tarminfektioner, som normalt kan behandles tilfredsstillende.

Risikogruppe 3: Mikroorganismer, der kan give alvorlige infektioner, eventuelt med et dødeligt forløb. Der findes sædvanligvis effektiv forebyggelse eller behandling. Der kan være risiko for spredning i samfundet.

Risikogruppe 4: Mikroorganismer, der kan give alvorlige infektioner, eventuelt med et dødeligt forløb. Der findes sædvanligvis ingen effektiv forebyggelse eller behandling. Der kan desuden være stor risiko for spredning i samfundet.

Vigtigste paragraffer

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø §§ 3, 11 og 12

Bilag 1 - Grundlag for arbejdspladsvurderingen efter § 3

Bilag 7 - Klassifikation af biologiske agenser

Bilag 8 - Klassifikation af biologiske agenser i risikogruppe 2, 3 og 4

4. Planlæg og tilrettelæg arbejdet

Du skal som arbejdsgiver sikre, at arbejdet kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Du skal derfor planlægge og tilrettelægge arbejdet, så de ansatte så vidt muligt undgår at blive

udsat for sundhedsskadelige mikroorganismer og udsættelsen for sundhedsskadelige mikroorganismer i arbejdsmiljøet skal holdes på det lavest mulige niveau.

Det kan du blandt andet gøre ved

- at indkapsle mikroorganismene, så de ansatte kan håndtere dem i lukkede anlæg
- at tilrettelægge arbejdet, så færrest muligt udsættes for sundhedsskadelige mikroorganismer
- at sørge for, at den enkelte ansatte udsættes for sundhedsskadelige mikroorganismer i så kort tid som muligt
- at sørge for et højt rengøringsniveau
- at opbygge gode rutiner for hygiejne, som sikrer mod spredning af sundhedsskadelige mikroorganismer.

Som arbejdsgiver skal du sikre, at der er udarbejdet arbejds- og sikkerhedsforskrifter for alle arbejdsprocesser, der kan udgøre en sundhedsrisiko, fx rengøring, reparation og vedligeholdelse. Du skal også sørge for, at I har procedurer og beredskab for håndtering og opsamling af større spild.

Som arbejdsgiver skal du desuden sikre, at der ikke indtages mad og drikke i arbejdslokaler eller andre områder i tilknytning til disse, fx kølerum og gangarealer, medmindre risikovurderingen viser, at det er sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

4.1. Håndter affald forsvarligt

Hvor det er nødvendigt, for at arbejdet kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, skal indsamling, opbevaring og bortskaffelse af affald med indhold af sundhedsskadelige mikroorganismer ske i særlige, mærkede beholdere. Beholderne skal være egnede til formålet og skal kunne lukkes.

Vigtige paragraffer

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø §§ 5 og 6

5. Iværksæt de nødvendige foranstaltninger

Hvis risikovurderingen viser, at der er risiko for udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer, skal første skridt være at vurdere, hvordan de ansatte kan undgå at blive udsat for dem. Hvis det ikke er muligt at undgå udsættelse, skal du som arbejdsgiver iværksætte foranstaltninger, der imødegår risikoen for sundhedsskader og ulykker.

I brancher, hvor der arbejdes med bestemte mikroorganismer, skal du starte med at vurdere, om det er muligt at erstatte de sundhedsskadelige mikroorganismer, der arbejdes med, med nogle der er mindre sundhedsfarlige. De tekniske foranstaltninger er næste trin, og det involverer fx at indkapsle det biologiske materiale og sørge for tilstrækkelig udsugning, så spredning af mikroorganismene mindskes. Tredje trin handler om at organisere arbejdet, så færrest muligt udsættes for sundhedsskadelige mikroorganismer. Det indebærer også, at du skal sørge for grundig rengøring og god arbejdshygiejne ved håndtering af affald, klude, håndværktøj og personlige værnemidler. Det sidste trin i forebyggelsen er, at de ansatte skal supplere med personlige værnemidler, hvis de øvrige foranstaltninger ikke er nok til at undgå udsættelse

for sundhedsskadelige mikroorganismer. Det kan være brug af særligt arbejdstøj, åndedrætsværn og handsker.

5.0.1. Afgræns og afmærk farlige arbejdsområder

Arbejdsområdet skal være afgrænset og afmærket, hvis de ansatte arbejder med sundhedsskadelige mikroorganismer. Afmærkningen skal ske med det mærke, der angiver biologisk betinget fare.

5.1. Foranstaltninger: Laboratorier

Der er særlige krav til de foranstaltninger, der skal træffes i et laboratorium, afhængigt af hvilken risikogruppe de sundhedsskadelige mikroorganismer tilhører. Risikogruppen er koblet til en tilsvarende laboratorieklasser. For at afgøre, hvilke krav der skal gælde, er det nødvendigt at definere arbejdsområdet. Det kan være et helt laboratorieområde med tilhørende gangarealer, et enkelt laboratorielokale eller den særlige del af laboratoriet, hvor arbejdet udføres.

De særlige krav, der gælder for hver laboratorieklasser kan ses i tabellen herunder.

Når der står "Anbefalet" i tabellen, betyder det, at foranstaltningerne skal anvendes, medmindre resultatet af risikovurderingen siger noget andet.

Krav til indeslutningsforanstaltninger i de enkelte laboratorieklasser

Indeslutningsforanstaltninger		Klasse 2	Klasse 3	Klasse 4
Arbejdsplads				
1.	Arbejdsområdet skal være adskilt fra andre aktiviteter i bygningen	Nej	Ja, hvis infektion sker gennem luften	Ja
2.	Arbejdsområdet skal kunne forsegles for at muliggøre desinfektion ved gennemrygning	Nej	Anbefalet	Ja
Faciliteter				
3.	Inficerede materialer, herunder dyr, skal holdes i sikkerhedskabinetter, isolatorer eller lign.	Hvor det er hensigtsmæssigt	Ja, hvis infektion sker gennem luften	Ja
Udstyr				
4.	Ind- og udsugningsluft til arbejdsområdet skal filtreres ved hjælp af HEPA-filter eller lignende	Nej	Ja, for udsugningsluft	Ja
5.	Arbejdsområdet skal have undertryk i forhold til atmosfæren	Nej	Ja, hvis infektion sker gennem luften	Ja

6.	Vandtætte overflader, der er lette at rengøre	Ja, på arbejdsborde	Ja, på arbejdsborde og gulve	Ja, på arbejdsborde, vægge, gulve og lofter
7.	Overflader, der er resistente over for syrer, baser, opløsningsmidler og desinfektionsmidler	Anbefalet	Ja	Ja
Arbejdssystemer				
8.	Kun adgang for autoriseret personale	Uvedkommende personers adgang begrænses	Ja	Ja, via luftsluse
9.	Specificerede desinfektionsprocedurer	Ja	Ja	Ja
10.	Effektiv vektorkontrol, f.eks. af gnavere og insekter	Anbefalet	Ja	Ja
11.	Sikker opbevaring af biologiske agenser	Ja	Ja	Ja, aflåst og på anden måde sikret
12.	Personalet skal tage brusebad, inden det forlader det lukkede område	Nej	Anbefalet	Anbefalet
Affald				
13.	Forbrændingsanlæg til bortskaffelse af døde dyr	Anbefalet	Ja, skal være til rådighed	Ja, på stedet
Andre foranstaltninger				
14.	Observationsvindue eller lign. i døre til området, så de, der er derinde, kan ses	Anbefalet	Anbefalet	Ja
15.	Laboratoriet skal have eget udstyr	Nej	Anbefalet	Ja

Kilde: Bilag 5 til bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø

5.1.1. Foranstaltninger ved arbejde med ikke kendte mikroorganismer

I laboratorier, hvor der arbejdes med materialer, fx blod eller spildevandsprøver, hvor man ikke ved, om der er sundhedsskadelige mikroorganismer til stede, skal indeslutningsforanstaltningerne mindst svare til klasse 2. Det kan være i spildevandslaboratorier og klinisk-kemiske laboratorier, hvor der foretages kemiske analyser af spildevand eller blod, men hvor der ikke dyrkes mikroorganismer.

Hvis det er sandsynligt, at arbejdet indebærer udsættelse for mikroorganismer i risikogruppe 3 eller 4, skal indeslutningsforanstaltningerne mindst svare til laboratorieklasser 3 og 4. Det kan fx være undersøgelser af blodprøver fra HIV-smittede.

5.1.2 Mikroorganismer, der ikke smitter via luft

Nogle af de mikroorganismer, der er klassificeret i risikogruppe 3, udgør i visse tilfælde kun en begrænset smittefare for de ansatte, da de normalt ikke overføres via luft. Disse mikroorganismer er undtaget fra kravet om foranstaltninger, der beskytter mod spredning via luft. I bekendtgørelsens bilag 8 er disse mikroorganismer mærket med en stjerne *.

5.2 Foranstaltninger: Industrielle processer

Industrielle processer er en fælles betegnelse for arbejdsprocesser, hvor mikrobiologisk materiale håndteres i større anlæg og maskiner. Der stilles forskellige krav til de foranstaltninger, som skal anvendes, afhængigt af hvilken risikogruppe mikroorganismene er klassificeret i.

Risikogrupperne 2, 3 og 4 har alle et tilhørende indeslutningsniveau. De særlige krav, der gælder for de enkelte niveauer, fremgår af tabellen herunder.

På grundlag af risikovurderingen kan det for nogle processer eller delprocesser være hensigtsmæssigt at kombinere foranstaltninger fra flere af indeslutningsniveauerne.

Når der står ”Anbefalet” i tabellen, betyder det, at foranstaltningerne skal anvendes, med mindre resultatet af risikovurderingen siger noget andet.

Krav til foranstaltninger på indeslutningsniveau 2, 3 og 4 - industrielle processer

Indeslutningsforanstaltninger	Indeslutningsniveau 2	Indeslutningsniveau 3	Indeslutningsniveau 4
Generelt			
1. Levedygtige biologiske agenser skal håndteres i et lukket system	Ja	Ja	Ja
2. Gasser fra det lukkede system skal behandles på en måde, der gør det muligt:	At mindske udslip	At forhindre udslip	At forhindre udslip
3. Prøvetagning, tilsætning af materialer til et lukket system og overførsel af levedygtige biologiske agenser til et andet lukket system skal udføres på en måde, der:	Mindsker udslip	Forhindrer udslip	Forhindrer udslip
4. Store mængder kulturvæske indeholdende levedygtige biologiske agenser må ikke fjernes fra det lukkede system, medmindre der er foretaget:	Inaktivering ved anerkendte metoder	Inaktivering ved anerkendte kemiske eller fysiske metoder	Inaktivering ved anerkendte kemiske eller fysiske metoder
5. Tætningsanordninger skal være udført med henblik på:	At mindske udslip	At forhindre udslip	At forhindre udslip
6. Det kontrollerede område skal udformes således, at spild fra hele det lukkede system kan indesluttet		Anbefalet	Ja
7. Det kontrollerede område skal kunne forsegles for at muliggøre desinfektion ved gennemrygning		Anbefalet	Ja
Faciliteter			
8. Der skal findes dekontaminerings- og vaskefaciliteter for personalet	Ja	Ja	Ja
Udstyr			

9.	Indblæsnings- og udsugningsluften til det kontrollerede område skal være HEPA-filtreret		Anbefalet	Ja
10.	Det kontrollerede område skal have undertryk i forhold til atmosfæren		Anbefalet	Ja
11.	Det kontrollerede område skal være ventileret på passende vis for at minimere luftkontaminering	Anbefalet	Anbefalet	Ja
Arbejdssystemer				
12.	Lukkede systemer skal placeres inden for et kontrolleret område	Anbefalet	Anbefalet	Ja, konstrueret til formålet
13.	Der skal anbringes mærke til angivelse af biologisk betinget fare, jf. bilag 3	Anbefalet	Ja	Ja
14.	Kun adgang for autoriseret personale	Anbefalet	Ja	Ja, via luftsluse
15.	Personalet skal bære beskyttelsesbeklædning	Ja, arbejdstøj	Ja	Ja, fuldstændig omklædning
16.	Personalet skal tage brusebad, inden de forlader det kontrollerede område		Anbefalet	Ja
Affald				
17.	Spildevand fra vaske og brusere inaktiveres, før det udledes		Anbefalet	Ja
18.	Spildevandsbehandling forud for den endelige udledning	Inaktivering ved anerkendte metoder	Inaktivering ved anerkendte kemiske eller fysiske metoder	Inaktivering ved anerkendte kemiske eller fysiske metoder

Kilde: Bilag 6 til bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø

Når de ansatte arbejder med lukkede systemer og det er nødvendigt for deres sikkerhed og sundhed, skal du som arbejdsgiver desuden sikre, at der er metoder til at påvise udslip, hvis det er teknisk muligt.

5.3 Foranstaltninger: Håndtering af store mængder organisk materiale

Som arbejdsgiver skal du sikre de ansatte mod udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer, når de håndterer store mængder organisk materiale. Det kan fx være på anlæg til bioforgasning, affaldssortering og kompostering. Du kan beskytte de ansatte ved at sørge for, at anlægget og de enkelte anlægsdele så vidt muligt udgør et lukket system. Er det ikke muligt, skal de ansatte beskyttes mod udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer på anden måde.

Støvende og aerosoldannende processer, som fx sønderrivning, oprensning, blanding og andre omvæltninger, skal indkapsles, hvor det er teknisk og praktisk muligt. Indkapslingen vil ofte skulle suppleres med udsug for at forhindre spredning af støv og aerosoler. Hvis indkapsling af processen ikke er mulig, skal der etableres effektiv procesudsugning, fx ved manuel sortering.

På renovationsanlæg, hvor der modtages organisk husholdningsaffald, slagteriaffald, gylle eller andet materiale, må de ansatte ikke opholde sig unødigt i modtagehallen.

Hvis udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer ikke kan begrænses tilstrækkeligt, skal de ansatte anvende beskyttelsesbeklædning, og ved særligt tilsmudsede arbejde skal de bruge engangsdragt. Ved tilsmudsede arbejde, fx hvor der er risiko for kontakt med vådt affald eller spildevand, skal de ansatte have adgang til at tage bad. Som arbejdsgiver skal du derfor sørge for passende vaske- og bedefaciliteter samt omklædningsrum.

Rengøring på affaldsanlæg

Som arbejdsgiver skal du sikre, at udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer så vidt muligt undgås. Det kan du fx gøre ved at indføre faste rutiner for rengøring og beskrive dem i en skriftlig instruks.

Eksempel på instruks om rengøring på affaldsanlæg:

- Rengør anlægget hver dag og hold alle installationer indendørs rene.
- Opsaml spild løbende og rengør gulve i arbejdsområder.
- Undgå brug af trykluft og højtryksspuling. Brug personlige værnemidler hvis det ikke kan undgås.
- Undlad at feje ved risiko for at hvirvle støv op. Brug i stedet egnet støvsuger.
- Brug kun støvsuger med absolutfilter (HEPA-filter).
- Rengør slam- og renovationsbiler m.v. i et særligt ventileret rum eller område.
- Rengør altid anlægget og dets dele inden reparation.

5.3.1 Adskil rene og urene områder

De forskellige funktioner fx modtagelse, kontrolrum og kontorer skal om muligt indrettes, så der er en adskillelse af rene og urene områder, hvis risikovurderingen viser, at det er nødvendigt for at imødegå udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer.

Færdsel fra et urent område til et rent område, fx fra modtagehal til kontor eller spiserum, må kun ske efter beskyttelsesbeklædningen er taget af og der er foretaget håndvask. De ansatte skal også have mulighed for at vaske hænder inden pauser, spisning m.v.

Hvis ansatte, der udfører tilsmudsede arbejde, ikke klæder om før spisepauserne, skal der indrettes en særskilt spiseafdeling til dem for at forhindre spredning af støv og damp m.v. Personlige værnemidler må ikke bringes ind i spiserummet.

5.4 Foranstaltninger: Sundhedssektor og dyrepleje

Arbejde inden for sundhedssektoren og dyreplejen kan indebære risiko for udsættelse for mange forskellige typer af mikroorganismer. Som arbejdsgiver skal du sikre, at udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer så vidt muligt undgås. Som udgangspunkt kan alle patienter og dyr samt alt biologisk materiale, fx blod, væv og vævsvæsker potentielt være smittefarlige.

Når du gennemfører din risikovurdering, skal du tage hensyn til, at det ikke altid er muligt at vide, hvem og hvad der kan udgøre en smitterisiko.

Det kan derfor være nødvendigt at anvende én eller flere af følgende foranstaltninger:

- Indfør hygiejniske forholdsregler svarende til Sundhedsstyrelsens retningslinjer.
- Tilrettelæg arbejdet, så hud- og slimhindekontakt med muligt smittefarligt materiale undgås.
- Anvend hensigtsmæssige fremgangsmåder ved dekontaminering og desinfektion.
- Indfør procedurer for sikker håndtering og bortskaffelse af potentielt kontamineret affald, vasketøj o.l.
- Fastlæg procedurer for udtagning, håndtering og undersøgelser af prøver fra patienter.
- Fastlæg retningslinjer for, hvilke personlige værnemidler, der skal benyttes i hvilke situationer.

For at begrænse infektionsrisikoen mest muligt i isolationsenheder med patienter, der er eller kan være smittet med mikroorganismer i risikogruppe 3 eller 4, kan du iværksætte de foranstaltninger, der fremgår af tabellen i afsnit 5.1 om arbejde i laboratorier. Det kan fx være relevant at sikre, at arbejdsområdet er adskilt fra andre aktiviteter i bygningen, eller at der kun er adgang for autoriseret personale.

Vigtigste paragraffer

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø §§ 11, 12, 13 og 14.

Bilag 5 - Retningslinjer for indeslutningsforanstaltninger og laboratorieklasser, jf. § 11 og § 14, stk. 2

Bilag 6 - Indeslutning for industrielle processer, jf. § 12

5.5 Foranstaltninger: Samfundskritisk sygdom

Under epidemier, hvor sygdommen klassificeres som samfundskritisk, skal du som arbejdsgiver vurdere risikoen for smitte under arbejdet og herefter tage de nødvendige forholdsregler for at beskytte de ansatte. Valg af forholdsregler vil afhænge af sundhedsmyndighedernes retningslinjer og anbefalinger.

Som arbejdsgiver skal du indrette arbejdspladsen og planlægge og tilrettelægge arbejdet, så risikoen for smitte forebygges. Du skal også sørge for, at de ansatte er instrueret i, hvordan de skal udføre deres arbejde, så det er sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det er desuden dit ansvar at sikre, at de ansatte har adgang til personlige værnemidler, at de er instrueret i at bruge dem, og at de gør det, når det er nødvendigt.

Vigtigste paragraffer

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø §§ 3 og 5, § 6, stk. 2 og § 7

6. Brug personlige værnemidler, når det er nødvendigt

Hvis det ikke er muligt at beskytte de ansatte effektivt på andre måder, skal de bruge personlige værnemidler. Det er din pligt som arbejdsgiver at stille de nødvendige personlige værnemidler til rådighed. Værnemidlerne skal være egnede til formålet og vedligeholdes løbende.

Det er desuden dit ansvar at sikre, at de ansatte er instrueret i korrekt brug af de personlige værnemidler samt at de ved, hvornår det er nødvendigt at bruge dem.

Vigtigste paragraf

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø § 6, stk. 2

7. Oplær og instruer de ansatte

Du skal som arbejdsgiver sikre, at de ansatte får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på en farefri måde. Du skal derfor informere de ansatte om de ulykkes- og sundhedsrisici, der kan være forbundet med arbejdet.

Instruktionerne skal foreligge skriftligt. Det kan være i form af både tekst og billeder, som forklarer de ansatte, hvordan de udfører arbejdet på den mest forsvarlige måde.

Hvis risikovurderingen viser, at der er behov for det, skal instruktionerne være i form af opslag på arbejdspladsen, fx i form af skilte og plakater, der informerer om fremgangsmåden ved arbejde med sundhedsskadelige mikroorganismer og eventuelle risici. Hvor der ikke direkte arbejdes med sundhedsskadelige mikroorganismer, men hvor risikovurderingen viser, at der er risiko for udsættelse, kan det også være nødvendigt med instruktion ved hjælp af opslag, der hvor arbejdet udføres.

På arbejdspladser, hvor der foregår arbejde med mikroorganismer, som kan forårsage alvorlig fare, skal du sørge for, at der er opslag om de forholdsregler, de ansatte skal tage, hvis der sker en ulykke eller et uheld.

Ved arbejde med mikroorganismer i risikogruppe 4 skal instruktionen af de ansatte omfatte opslag om fremgangsmåder og arbejdsgange ved arbejde med mikroorganismen, der hvor arbejdet udføres.

Du skal som arbejdsgiver sikre, at de ansatte er instrueret i korrekt brug af de nødvendige personlige værnemidler, samt at de ved, hvornår de skal bruge dem.

Læs mere om oplæring og instruktion i AT-vejledningen om oplæring, instruktion og tilsyn med arbejdet.

Vigtigste paragraffer

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø § 7

Bekendtgørelse om arbejdets udførelse § 18

8. Før effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres forsvarligt

Som arbejdsgiver skal du sørge for, at der bliver ført effektivt tilsyn med, at de ansatte udfører arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Din tilsynspligt indebærer, at du i nødvendigt omfang skal føre tilsyn med, at de ansatte følger instruktionen og arbejder på en måde, så de så vidt muligt undgår at blive udsat for sundhedsskadelige mikroorganismer.

Du kan vælge at lade en anden foretage tilsynet, men som arbejdsgiver er det dit ansvar, at det sker, og at den udpegede person har de tilstrækkelige kvalifikationer.

Hvis du via dit tilsyn og dialogen med de ansatte finder ud af, at forebyggelsen er utilstrækkelig, skal du igangsætte tiltag, som sikrer, at der bliver rettet op på forholdene.

Læs mere om tilsyn i AT-vejledningen om oplæring, instruktion og tilsyn med arbejdet.

Vigtigste paragraf

Lov om arbejdsmiljø § 16

9. Anmeld arbejde med sundhedsskadelige mikroorganismer

Som arbejdsgiver har du pligt til at sikre, at arbejde med mikroorganismer i risikogruppe 2, 3 og 4 bliver anmeldt til Arbejdstilsynet via virk.dk. Arbejdstilsynet skal have modtaget anmeldelsen, senest 30 dage før arbejdet påbegyndes. Arbejdstilsynet skal ikke godkende arbejdet, men vil gennemgå og kvittere for anmeldelsen.

Hvis risikovurderingen giver anledning til at iværksætte særlige foranstaltninger, skal andet arbejde, der indebærer risiko for udsættelse for sundhedsskadelige mikroorganismer i risikogruppe 2, 3 og 4, også anmeldes til Arbejdstilsynet. Andet arbejde kan fx være arbejde på levnedsmiddelfabrikker eller i sundhedssektoren.

Du skal sørge for, at der bliver indsendt en ny eller revideret anmeldelse i følgende tilfælde:

- I skal arbejde med mikroorganismer, som tilhører en anden risikogruppe end tidligere anmeldt.
- I skal arbejde med en ny mikroorganisme i risikogruppe 4.
- I skal arbejde med en ny mikroorganisme, I selv har klassificeret i risikogruppe 3.
- Der sker andre væsentlige ændringer med betydning for de ansattes sikkerhed og sundhed.

Særregler for diagnostisk arbejde i risikogruppe 4

Laboratorier, der foretager diagnostisk arbejde med mikroorganismer i risikogruppe 4, er undtaget fra kravet om fornyet anmeldelse ved arbejde med nye mikroorganismer i risikogruppe 4.

Hvis arbejdet når et stadium, hvor kulturerne skal videredyrkes, fx med henblik på typebestemmelse, og arten af mikroorganismen er kendt, er der ikke længere tale om diagnosearbejde. I disse tilfælde er det hovedreglen, der gælder, hvilket betyder, at der er krav om ny anmeldelse af arbejde med nye mikroorganismer i risikogruppe 4.

Vigtigste paragraf

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø § 15

Bilag 4 - Anmeldelse m.v., jf. § 15

10. Tilbyd arbejdsmedicinske undersøgelser og vaccination

Ansatte, der kan blive udsat for en sundhedsmæssig fare som følge af udsættelse for mikroorganismer, skal have adgang til at få foretaget en arbejdsmedicinsk undersøgelse før ansættelsen og derefter med jævne mellemrum. Det er din pligt som arbejdsgiver at sikre denne adgang.

Hvis risikovurderingen viser, at det er nødvendigt, for at arbejdet kan foregå sundhedsmæssigt forsvarligt, har du som arbejdsgiver pligt til at tilbyde vaccination til de ansatte.

Du kan som udgangspunkt ikke kræve, at de ansatte lader sig vaccinere, men omvendt må en ansat, der ikke ønsker at blive vaccineret, ikke udføre arbejde, hvor vaccination er påkrævet. Arbejdsgiveren har derfor pligt til at forflytte den ansatte til andet arbejde. Hvis omplacering ikke er muligt, kan det eventuelt få ansættelsesretlige konsekvenser.

For ansatte, som kommer i forbindelse med spildevand, kloakvand og kloakslam i en væsentlig del af deres arbejdstid, gælder der særlige regler om vaccination, jf. bekendtgørelse om kloakarbejde m.v.

Vigtigste paragraffer

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø § 6, stk. 1, nr. 6 og § 10

Bekendtgørelse om kloakarbejde m.v. § 24

11. Før liste over ansatte, der har været udsat for mikroorganismer i risikogruppe 3 og 4

Som arbejdsgiver skal du føre en liste over ansatte, der har været udsat for mikroorganismer i risikogruppe 3 eller 4, fx i forbindelse med uheld. Listen skal indeholde oplysninger om den type arbejde, den ansatte har udført, og de mikroorganismer den pågældende har været udsat for. Listen skal også rumme en fortegnelse over eksponeringer, ulykker og uheld.

Listen skal opbevares i mindst 10 år efter den sidst kendte udsættelse.

Listen skal dog opbevares i 40 år efter sidst kendte udsættelse for:

- Mikroorganismer, der kan fremkalde vedvarende eller skjulte infektioner, fx Hepatitis D
- Mikroorganismer, hvor infektionen på baggrund af nuværende viden ikke kan diagnosticeres, før sygdommen bryder ud mange år senere, fx Variant Creutzfeldt-Jacobs sygdom
- Mikroorganismer, hvor infektionen har en særlig lang inkubationstid, fx Human Immunodeficiency Virus (HIV)
- Mikroorganismer, som medfører en sygdom, der af og til blusser op igen over en længere periode på trods af behandling, fx HIV.
- Mikroorganismer, som kan indebære alvorlige følgesygdomme på langt sigt, fx Hepatitis B og Hepatitis C.

Bekendtgørelsens bilag 8 indeholder en oversigt over klassificerede bakterier, virus m.v. I tilfælde, hvor listen over de ansatte skal opbevares i 40 år, er mikroorganismen mærket med et "D".

Vigtigste paragraf

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø § 9

12. Underret om uheld

Du har som arbejdsgiver pligt til straks at underrette virksomhedens arbejdsmiljøorganisation eller de ansatte, hvis der på arbejdspladsen sker en ulykke eller et uheld, der kan have medført et udslip af sundhedsskadelige mikroorganismer.

Udslip af sundhedsskadelige mikroorganismer skal også anmeldes til Arbejdstilsynet medmindre risikovurderingen viser, at det er unødvendigt. Anmeldelsen til Arbejdstilsynet skal ske telefonisk.

Vigtigste paragraffer

Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø §§ 8 og 16

13. Relaterede bekendtgørelser og vejledninger

Denne vejledning bygger primært på følgende regler

- Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø

Bilag:

- 1 - Grundlag for arbejdspladsvurderingen efter § 3
- 2 - Liste over eksempler på arbejde, der kan indebære påvirkning fra biologiske agenser, jf. § 1, stk. 2
- 3 - Mærke til angivelse af biologisk betinget fare, jf. § 6, stk. 1, nr. 1
- 4 - Anmeldelse m.v., jf. § 15
- 5 - Retningslinjer for indeslutningsforanstaltninger og laboratorieklasser, jf. § 11 og § 14, stk. 2
- 6 - Indeslutning for industrielle processer, jf. § 12
- 7 - Klassifikation af biologiske agenser

- 8 - Klassifikation af biologiske agenser i risikogruppe 2, 3 og 4

Andre relevante bekendtgørelser

- Bekendtgørelse om kloakarbejde m.v.
- Bekendtgørelse om genteknologi og arbejdsmiljø
- Bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler
- Bekendtgørelse om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om arbejdsmiljø
- Bekendtgørelse om arbejdets udførelse

Andre relevante AT-vejledninger

- Vaccination af personer, der er beskæftiget med kloakslam og spildevand
- Indretning og brug af dagrenovationssystemer
- Klassifikation af laboratorier, anlæg til produktion m.v.
- Risikovurdering af genteknologiske forskningsprojekter m.v.
- Åndedrætsværn og dets brug

Hvad er en AT-vejledning?

AT-vejledninger vejleder om, hvordan reglerne i arbejdsmiljølovgivningen skal fortolkes.

AT-vejledninger bruges til at

- uddybe og forklare ord og formuleringer i reglerne (lov og bekendtgørelser)
- forklare, hvordan kravene i reglerne kan efterkommes efter Arbejdstilsynets praksis
- oplyse om Arbejdstilsynets praksis i øvrigt på baggrund af bl.a. afgørelser og domme
- forklare arbejdsmiljølovgivningens områder og sammenhæng m.v.

Er en AT-vejledning bindende?

AT-vejledninger er ikke bindende for virksomhederne, arbejdsmiljøorganisationerne eller andre, men vejledninger bygger på regler (lov og bekendtgørelser), der er bindende. Arbejdstilsynet vil ikke foretage sig mere i de situationer, hvor fx en virksomhed har fulgt en AT-vejledning. Virksomhederne kan vælge andre fremgangsmåder m.v., men Arbejdstilsynet vil i så fald vurdere, om den valgte fremgangsmåde er lige så god og i overensstemmelse med reglerne. Når en AT-vejledning gengiver bindende metodekrav m.v. fra lov eller bekendtgørelser, skal virksomhederne følge de pågældende metoder. Det vil altid fremgå tydeligt af en AT-vejledning, når der gengives bindende metodekrav m.v.

Arbejdstilsynet, den 4. oktober 2023